

GEMEENTE OLDEBROEK

gemeentelijke monumentenlijst, vastgesteld door de gemeenteraad op 14 november 2000

straat + huisnummer : Groote Woldweg 26
postcode + plaats : 8097 RS OOSTERWOLDE
naam object :
kadastrale aanduiding : gemeente Oldebroek sectie O, nr. 3004

bescherming : gemeentelijk monument
registratienummer : GM20.004
oorspronkelijke functie : kerk
huidige functie : kerk

bouwjaar : 1845
architect :
bouwstijl : neo-romaans

beschrijver : Gelders Genootschap (LV)
datum beschrijving : augustus 1994, geactualiseerd 2 mei 2001
beschrijving vastgesteld op : 13 november 2001
datum foto : 14 september 2001

GEMEENTE OLDEBROEK

gemeentelijke monumentenlijst, vastgesteld door de gemeenteraad op 14 november 2000

Groote Woldweg 26 (vervolg)

Historie en ligging

Nederlands Hervormd kerkgebouw, gelegen aan een klein voorplein. De kerk vormt een oriëntatiepunt in het noorden van het dorp. De toren is zichtbaar vanaf de belangrijke wegen als de Mheneweg en de Groote Woldweg. De neo-romaanse dorpskerk was in oorsprong en zaalkerkje, gebouwd in 1845. In de voorgevel is boven de entree een gedenksteen aangebracht met de tekst: 'De eerste steen gelegd door de kerkmeesters H. Fikse, H. Hijman, C. Spiekerboer den 16 april 1845'. Later werd de kerk aan de achterzijde uitgebreid met een dwars bouwvolume, zodat een T-vormig grondplan is ontstaan. Aan de achterzijde van de kerk is een parochiecentrum.

Plattegrond en opstand

De oorspronkelijk zaalkerk was gebouwd op een rechthoekig grondplan, met de ingang aan de korte zijde. Door de latere uitbreiding is een T-vormige plattegrond ontstaan. De gevels zijn opgetrokken in baksteen. Het metselwerk is uitgevoerd in kruisverband. Langs voor- en zijgevels loopt een uitgemetselde plint. Het dwarspand is opgetrokken in een andere baksteen, met een trasraam in een afwijkende kleur. Het oudste bouwdeel (de oorspronkelijke zaalkerk) is voorzien van een zadeldak, gedekt met leien in Rijndekking. Het schilddak van het dwarspand is gedekt met gesmoorde Hollandse pannen.

Voorgevel

De voorgevel is symmetrisch ingedeeld: in de middenas is de entree geplaatst. Deze ingang bestaat uit een dubbele, houten deur met een halfcirkelvormig bovenlicht, dat is gedecoreerd met gebogen roeden. De deur is geplaatst onder een parabolische ontlastingsboog. Ter weerszijden van de entree zijn, hoog in het gevelvlak, twee rondboogvormige vensters geplaatst, voorzien van een sierlijke roedeverdeling, waaronder een in cirkel geschreven vierpas. Een overeenkomstig venster, maar iets kleiner, bevindt zich boven de entree. Op de hoeken staan steunberen met een verdiept gemetseld veld, die aan de bovenzijde opgaan in een langs de dakrand lopende uitgemetselde band. Daarboven een in baksteen opgetrokken toren met houten galmborden, een uurwerk en een met leien (Rijndekking) gedekte ingesnoerde naaldspits, waarop een windvaan en een kerkhaan.

Rechterzijgevel

De rechterzijgevel wordt verticaal geleed door gemetselde pilasters. Het gevelvlak heeft in het zaalkerkgedeelte vier spitsboogvormige vensters met deels houten (boven) en deels stalen (onder) roeden. Het dwarspand heeft drie spitsboogvensters, zowel in het zijgevelvlak als in het gevelvlak aan de voorzijde, dat haaks aansluit op het zaalkerkgedeelte. Deze vensters zijn voorzien van glas-in-lood en hebben een gemetselde montant.

Achtergevel

Aan de achterzijde is het parochiecentrum aangebouwd. In het achtergevelvlak van het dwarspand zijn nog sporen zichtbaar van spitsboogvormige vensters.

Linkerzijgevel

De linkerzijgevel wordt evenals de rechterzijgevel verticaal geleed door gemetselde pilasters. Het gevelvlak van het zaalkerkgedeelte heeft vier spitsboogvormige vensters met een gemetselde montant en zijn voorzien van glas-in-lood. In het dwarspand zijn zowel in het zijgevelvlak als in het gevelvlak aan de voorzijde, dat haaks aansluit op het zaalkerkgedeelte, drie kleine spitsboogvormige vensters geplaatst. De vensters hebben een gemetselde montant en zijn voorzien van glas-in-lood.

GEMEENTE OLDEBROEK

gemeentelijke monumentenlijst, vastgesteld door de gemeenteraad op 14 november 2000

Reden van plaatsing

De Nederland Hervormde kerk werd in 1845 gebouwd als een zaalkerkje, met latere uitbreiding, waarmee een T-vormig grondplan is ontstaan. Het kerkgebouw is in architectuurhistorisch opzicht beschermenswaardig als een representatief voorbeeld van een neo-romaanse dorpskerk, waarvan het oorspronkelijke karakter goed bewaard is gebleven in de hoofdvorm, het materiaalgebruik en de detaillering.

